

AUÉ

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI **A Y U I**

DISSABTE
25 D'OCTUBRE
DE 2003
N. 85

Eth Conselh e era Generalitat signen un convengut tà passar eth comèrç d'Aran Eth plan d'actuacions a realizar sorgirà d'un estudi comerciau deth parçan

Artur Sánchez e Josep M. Recasens en tot signar eth convengut en Parador d'Arties

e un estudi des condicionants urbanistics. D'autres fases seràn era realizacion d'un estudi d'identificacion e senhalizacion comerciau, ua diagnòsi dera situacion e era planificacion des actuacions a realizar damb era

Era Direccion Generau de Comèrç finançarà eth còst der estudi

corresponenta avaloracion economica. Eth còst deth madeish serà finançat pera Direccion Generau de Comèrç a trauers d'un programa de dinamizacion deth Consorci de Promocion Comerciau de Catalonha. Atau madeish, aquest estudi gesserà a concors public e ei previst que comence a compdar dera primavera de 2004. Entà garantir eth corrècte desvolopament d'aguest se constituirà ua comission de seguiment damb representants deth govèrn aranés e catalan ath delà de comercants aranés.

Victòria Garcia Arties (ARTIES E GARÓS)
Eth Conselhèr de Promocion Economica deth Conselh Generau, Artur Sánchez, e eth Sosdirector Generau de Comèrç, Josep M. Recasens, signèren, dijaus passat en Parador d'Arties, un convengut entara dinamizacion comerciau ena Val d'Aran. Aquest compromet ara Direccion Generau de Comèrç, per miei dera Agència entara Promocion deth Comèrç, a encargar era realizacion

d'un estudi comerciau dera Val d'Aran. Recasens expliquèc qu'aguest convengut respon as inquietuds deth govèrn aranés entà pr'amor d'arténher era màger competitivitat en comèrç dera Val

d'Aran". Ei a d'ider, entad açò qu'ei ara atencion des besonhs des aranés e des visitaires e ara manèra coma se pòt profitar eth flux toristic. Aquest estudi comerciau constarà de

desparières fases talaments coma ua analisi quantitativa e qualitativa dera aufèrta comerciau, era determinacion dera demanda comerciau damb especiau incidència ena tipologia de client

Aguesta setmana en

Es televisions locals emeteràn en Catalonha programes e notícies sus Aran

Clausuren era IVau. Edicion dera Mòstra Gastronomic dera codina aranésa

Es televisions locals emeteràn en Catalonha era realitat aranesa

Se preten contunhar possant era preséncia der aranés autan laguens coma dehòra d'Aran

Redaccion
BARCELONA

Era Conselhèra de Cultura deth Conselh Generau, Mercedes Delaurens, e eth portavotz dera Mesa de Television Locau de Catalonha, Josep Vilar signèren, dijaus passat ena sedença deth CAC, un acòrd tà qu'es 82 televisions locals que conformen era Mesa se comprometen a emèter espacis e notícies sus era realitat culturau, social, politica e economica dera d'Aran.

Vilar didec que "mos auem comprometut a her a conèisher era realitat aranesa coma un element informatiu mès, tà atau normalizar-la". Vilar higeç qu'en principi, es programes generats en Aran auràn era locucion integrament en aranés, en tot qu'es notícies hètes pes emissores locals dera rèsta de Catalonha sus era realitat aranesa respectaràn es talhs de votz en aranés des protagonistes dera notícia.

Per un aute costat, dijaus passat tanben auec lòc ua amassada dera Comission de Seguiment der Audiovisuau en Aranés e es mejans publics catalans entà contunhar possant era preséncia der aranés autan laguens coma dehòra d'Aran. Delaurens manifestèç que tà agranir era preséncia mediatica dera realitat aranesa cau acréisher abantes era plantilha de periodistes que trabalhen enes mejans.

Un totau de 82 televisions locals conformen era Mesa

Delaurens expliquèç qu'aguest convengut "ei un pas important per'mor que permetrà dar a conèisher en Catalonha era realitat aranesa". Ath delà, higeç qu'encara non i a un calendari definit mès confie qu'es televisions locals de Catalonha difonen es prumèras notícies e programes a darrèrs d'an. Pera sua part,

Delaurens e Vilar signèren eth convengut ena sedença deth CAC

Bracs

Francesc Boya her memòria des sòns darrèrs quate ans com a deputat

■ Eth deputat deth PSC per Lhèida en Parlament de Catalonha aufric, dimèrcles passat, ua conferéncia de premsa ena sedença d'UA-PSC entà balhar compdes des sues responsabilitats en Parlament de Catalonha, sustot entad açò qu'ei ara Val d'Aran e Pirenèus pendent es darrèrs quate ans en cargue. Atau madeish, pendent era darrèra legislatura Boya a presentat un totau de 533 iniciatives des quaus ath torn d'un seishanta cinc per cent an estat aprovades peth Parlament de Catalonha. Aguestes iniciatives hèn referéncia a tota ua varietat d'encastres, mès Boya expliquèç que "s'an basat en ahèrs d'infraestructures, d'ensenhament, socials e d'esports". D'enter aguestes iniciatives volec destacar es prepauses non de lei sus era melhora dera carretèra C-28 Vielha-Vaquèira, sus eth tèma der acreishement deth pas de camions de gran tonatge pes carretèras Pirenenques, atau coma sus era redaccion d'un traçat dera carretèra d'accès ara localitat de Canejan. Entad açò qu'ei ar ensenhament remerquèç es prepauses entà demanar ajudes entàs estudiants e es sues familhes, es melhores der IES d'Aran e d'autes escòles araneses coma era d'Es Bòrdes. Sus er ahèr dera lengua "se demanèç era elaboracion d'un estudi sus eth coneishement der aranés que posteriorament s'amièc a tèrme" expausèç Boya. Es ajudes e melhores as mieis de comunicacion e equipaments esportius e culturaus atau coma era problematica des bastisses destinades ara dusau residéncia an estat, enter d'autes, es demanes qu'eth deputat deth PSC en Lhèida a presentat en Parlament de Catalonha.

Agenda

CONVOCATÒRIES Vielha

■ Eth Departament de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran aufrís er Assessorament Academicolaborau tà joeni d'enter 14 e 29 ans. Orari dera oficina: Maitin de 9 a 14 ores e tardes de 16 a 18 ores.

Vielha e Barcelona

■ Toti es dimars, de 6 a 8 dera vrespada, classes des còrsi d'aranés des nivèus A, A1, B e C en IES d'Aran de Vielha. Toti es dimèrcles, de 7 a 9, còrsi d'aranés des nivèus A e A1 en Barcelona, ena Secretaria Generau de Joenessa plaçada en C/Calàbria.

MÈRCAT Les

■ Aguest dimars Mercat de flors en Les, en tot coïncidir damb era celebracion de Marteror. Tot tipe de flors, crisantèms, pesaments, ciclamens, bròc, plantes d'interior.

ACTUACIONS Vielha

■ Aué en cinèma de Vielha, tàs 12,30 deth meddia, Fofito Aragon presente eth sòn nau espectacle "Recuerdos". Prètz dera entrada 10 èuros (8 tàs mainatges damb invitacion).

Servis

CONSELH GENERAU	973 64 18 01
OFEA (FOMENT ARANÉS)	973 64 00 92
TORISME VAL D'ARAN	973 64 06 88
MOSSOS D'ESQUADRA	973 35 72 85
GUARDIA CIVIL	973 64 00 05
POMPIÈRS D'ARAN	973 64 00 80
ESPITAU VAL D'ARAN	973 64 00 06
FUNERÀRIA	973 64 23 39
BURÈU TORISME VIELHA	973 64 01 10
CORRÈUS	973 64 09 12
NOTARIA	973 64 01 11
RECAPTACION IMPÒSTI	973 64 02 78
MUSÈU D'ARAN	973 64 18 15
AUÉ (REDACCION)	973 64 30 51
GREMI D'HOSTALERIA	973 64 06 01
LORDÈRES	973 64 18 01

AUÉ

EDITE: PREMSA CATALANA S.A.
ELABORACIÓN: GRUPCAT
news@grupcat.com

AVUI

GRUPCAT

CASTIÈRO

Aran acuelh un cors sus ramaderia ecologica

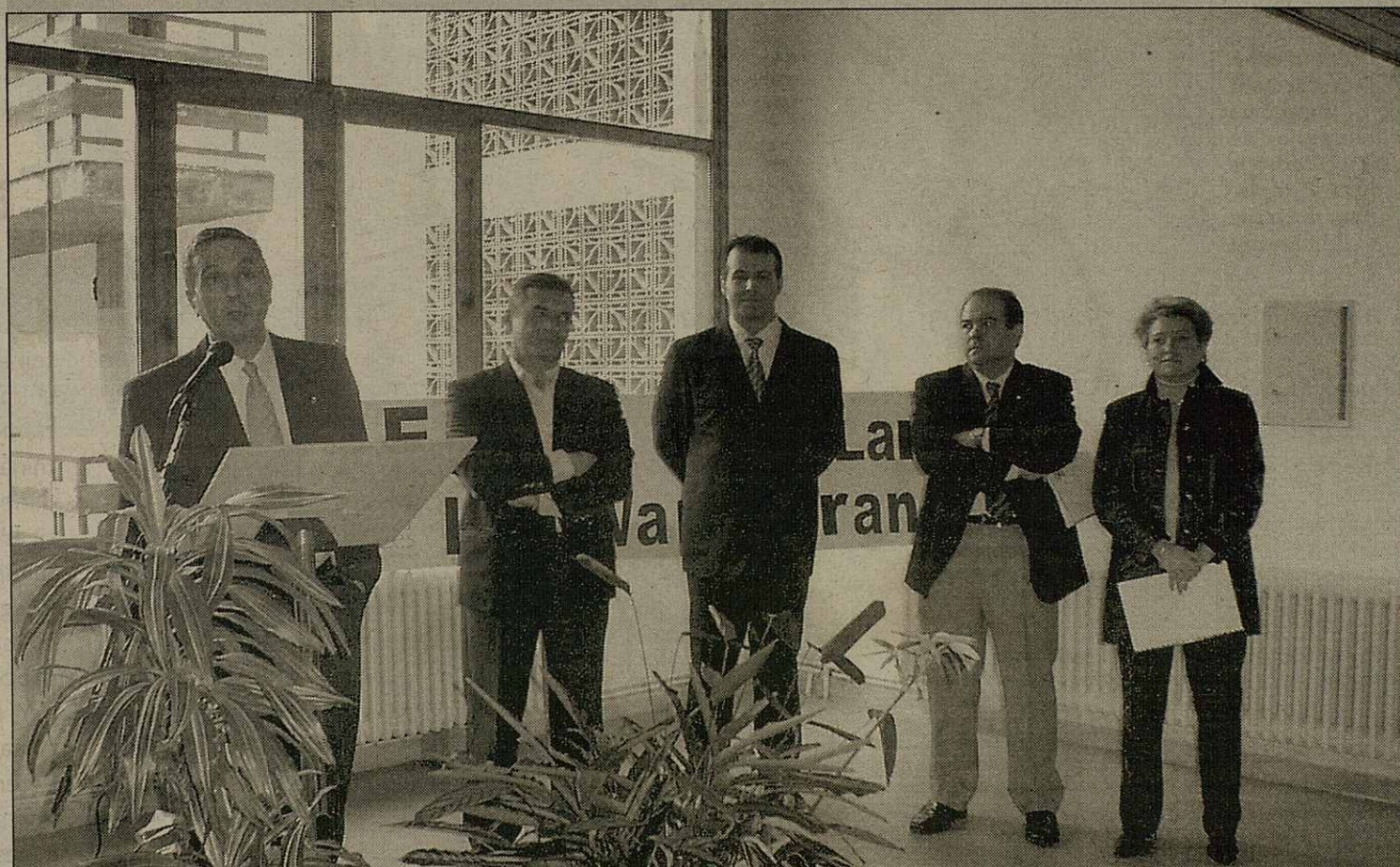
Redaccion
VIELHA

Era Union de PAGESI de Catalonha, tamb era colaboracion deth Conselh Generau (SARMA), inicièc deluns passat un cors sus era "Ramaderia Ecologica e Gestion de Dejeccions Ramadèras". Aquest cors de 60 ores que se desvolòpe en Aran s'alongarà enquiath pròplèu 15 de deseme. Era finalitat deth madeish ei informar as pagesi des formalitats que mèrque era lei e

Vint-e-dus ramadèrs deth parçan participen en cors

completar era formacion sus era produccion agrària ecologica e mieiambientau. Atau madeish, eth cors ei omologat peth Departament d'Agricultura, Ramaderia e Pesca dera Generalitat (DARP); e per tant ei valid entà complir eth compromís aquerit pes beneficiaris des ajudes agroambientaus de participar en còrsi restacadi tamb era activitat. Aquest cors compde tamb era preséncia de 22 propietaris d'espleites ramadèras araneses que tamb aguesta certificacion obtieràn ua melhor rentabilitat en sòn prètzhet. Aquesta iniciativa ei laguens des accions de supòrt qu'eth Govern Aranés aufrís ath sector ramadèr.

QUATE LÒCS

Er acte de clausura auec lòc ena Escòla d'Ostalària de Les

Clausuren damb èxit era IVau. Edicion dera Mòstra Gastronomica

Pendent es cinc dimenjades de durada, es restaurants an servit 1858 cubèrts e es otèls 87 paquets gastronomic

Redaccion
LES

Torisme Val d'Aran e eth Grèmi d'Ostalària dera Val d'Aran dèren per clausurada, deluns passat ena Escòla d'Ostalària de Les, era IVau. Edicion dera Mòstra Gastronomica dera Codina Aranesa a on i an participat un totau de 20 restaurants e vint otèls. "Enguan era Mòstra a estat un èxit" qualifiqüeren eth Director de Torisme Val d'Aran, Manèl Español, e eth President deth Grèmi d'Ostalària, Juan Antonio Serrano, per'mor qu'ena

presenta edicion es restaurants d'Aran an servit un totau de 1858 cubèrts e es otèls 87 paquets gastronomic. Enguan es cubèrts servits e es paquets gastronomic s'an vist acreishuts respècte as anteriores edicions; atau donc, en 2002 siguec de 1350 minjars e 14 paquets. Cau rebrembar qu'aguesti paquets includien dues nets de lotjament, atau coma dus minjars enes restaurants participaires. Era Mòstra comencèc eth passat 19 de seteme e finalizèc era darrèra dimenjada. Es restaurants qu'an

prenut part ena mòstra, quate per dimenjada, an aufrít desparièrs plats codinats ath torn deth producte estrelha, qu'un an mès a estat eth lit amassa tamb es productes dera sason. A diferéncia des darrères edicions, enes quaus era Mòstra auie ua durada de quate setmanes, enguan a auut ua durada de cinc dimenjades. Entad açò qu'ei as paquets gastronomic, es organizadors destaquèren qu'eth sòn foncionament auie melhorat respècte es passades edicions, per'mor que dus des otèls

participaires realizèren un mailing as sòns clients en tot aufrir aguesti paquets entà atau promocionar-se autan er coma era Mòstra Gastronomic. Español remerquèc qu'enguan es accions publicitàries s'entamenèren en mes de gèr en tot coïncidir tamb era participacion de Torisme Val d'Aran ena hèira de Futur a on se promocionèc, ath delà, per miei des huelhetons publicitaris. En aquest acte tanben i sigueren presents era Conselhèra de Cultura, Mercedes Delaurens, er Alcalde de Les, Emili Medan.

PUJÒLO

Era Generalitat apròve era melhora dera via C-28B deth Plan de Beret

Redaccion
BERET

Era Direccion de Carretères de PTOPI a aprovat eth projècte des trabalhs de melhora dera seguretat viària ena via C-28B der accés ath Plan de Beret. Aquesta actuacion, qu'ei

prevista que comence tath pròplèu mes, aurà un plan d'execucion des trabalhs de dus mesi e compde damb un pressupòst de 665000 èuros. Es òbres consistissen en plaçament d'ua sòrta de barratges antilauegi, que son uns bastiments elastic installadi ena

zòna d'arringada deth laueg qu'an coma foncion frenar es movements en tot impedir atau eth trincament deth celh de nhèu. Un aute des objectius des barratges ei era retenguda des eslingaments des estrats de nhèu de mesures inferiores enter es trams des barratges.

CASTIÈRO

Prepausaràn en Plen eth reglament des escuts des èsters locals d'Aran

Redaccion
VIELHA

Er Institut d'Estudis Aranesi, format per 10 persones restacades ara istòria d'Aran, s'amassèren eth 17 d'octobre entà elaborar era prepausa que se presentarà ath Plen deth Conselh Generau sus eth reglament des

escuts des èsters locals d'Aran. Aran a configurat pendent eth decors des sègles ua simbologia pròpria formada pera sua istòria, geografia e identitat culturau. Ei per açò qu'es simbèus balhen ua identificacion deth sòn collectiu. Cau dèder, qu'aguesta materia siguec transferida ath Conselh Generau est'an passat.

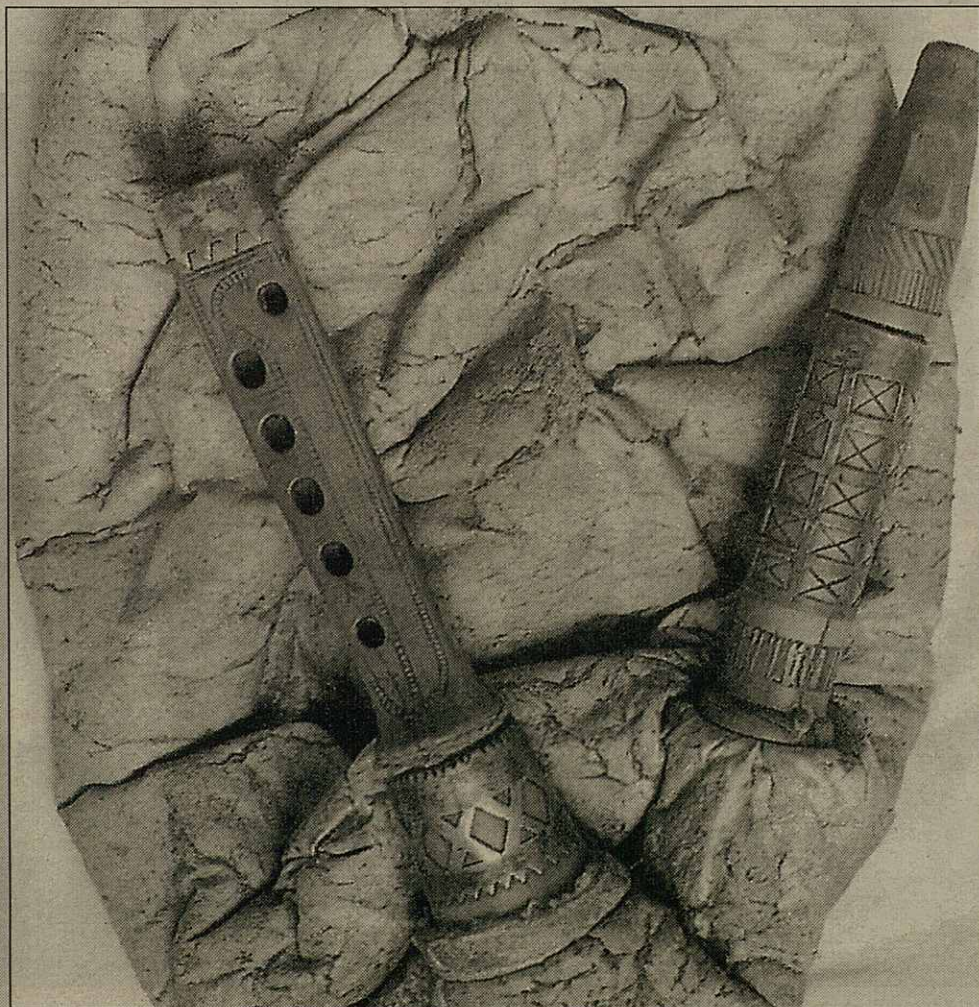

ara que i èm

Jusèp Lois Sans

Cau preveir

Laurent Levy ei un avocat judiu e comunista maridat damb Yamina (ara divorciat) d'origina musulmana e convertida ath catolicisme ena sua infància. Levy e Yamina an dues hilhes que viuen en Sant Denis (París) e que s'an convertit ar islamisme (per influéncia dera familia mairau) e tot e que non son integristes an determinat assistir tà classa damb era "jilbab" e eth mocador que curbis tot eth sòn cap, per motius de consciéncia religiosa. Eth Conselh dera Escòla a determinat d'expulsar as mainades per'mor qu'insistissen en emplegar aguest vestit qu'ei considerat un signe religiós e açò ei incompatible damb eth laïcisme dera Escòla. En un aute barri de París apròp dera Sena, eth Conselh de disciplina dera Escòla tanben a enviat tà casa a ua gojata que vestie ua samarreta cuerta, es pantalons baishi e ensenhau es calces cuertes de ròba (tanga). "As uelhs des mainatges es mainades demoren redusides a un cu", opine era Delegada dera Educacion Escolara. Non son circumstàncies exclusives de París. Ei evident que França a un nivèu de problèms ena convivéncia des escolars superiors as que mos podem trapar ena Val d'Aran o en Catalonha. Est'an passat, França auc mèis de setanta mil cassi d'incidents grèus enes sues escòles, qu'arriben enquiar assassinat d'un directiu. Ara, de prèssa e en tot còrrer, eth Govern francés parle d'impausar eth laïcisme des escòles e proibir es vestimentes damb contengut religiós; tanben parle d'obligar as escolans a vestir uniforme e a tractar de vosté as professors. Aguesti problèms ja les viuem damb cèrta intensitat enes nòstes escòles e son eth resultat d'un mon en rapida transformacion e en un movement accelerat. Mos cau ua reflexion e ua accion coerenta que s'auance as hèts. Cau preveir.

MUSEU VAL D'ARAN

Eth bot ei un esturment d'espieule simple e de tuèu cilindric e pòrte encossat un bot o sac naturau

Esturments de musica tradicionaus e populars (IV)

Eth darrèr tipe d'esturments dera musica tradicionau e popular son es esturments de bohar. Aguesti se caracterizen per'mor qu'entà hèr-les sonar cau hèr tremolar er aire contengut en un tuèu. En aguest cas i compde era manèra de hèr eth tremoladís, era forma deth tuèu e era longada deth madeish. Tà produsir eth son eth music bohe, alavetz er aire tremòle en tuèu per'mor que pique o se talhe contra un fiulet, ua huelha prima o tanben en tot hèr tremolar es pòts. Tad açò qu'ei ara forma deth tuèu auem eth simple e eth conic. Fin finau era longada deth tuèu influís tanben en son. Segontes era nautada deth son auram de besonh ua longada desparièra deth tuèu. Açò se pòt arténher en tot júnher diuèrsi tuèus, mèis longui o mèis cuerti, eslingant un tap ath laguens o ben en tot hèr horats peth costat deth tuèu. Laguens d'aguesti esturments trobam es fiulets de verd, hèti de branquetes de herèisho

V. Garcia
Vielha (CASTIÈRO)

Entà hèr sonar es esturments de bohar cau hèr tremolar er aire contengut ath laguens deth tuèu

o castanhèr, eth son des quaus pòt èster modificat per miei d'ua cauilha qu'eslingue per un o mèis horats e que segontes era longada deth tub permet hèr nòtes

variades. Tanben trapam eth fiulet cretador hèt d'ua soleta taula de boish damb un numerò variable de tuèus un ath cant der aute. Eth fiulet a tòrti ei un reclam de caça damb un tuèu conic hèt d'ua còrna de vaca. Era flaüta de uas ei hèta tamb era pauta de darrèr der anhèth e a sies horats que permeten tocar melodies. En Canejan se tocaue, sustot, eth dia dera pegada des oelhes. Ues autes son es flaütes de sies horats o de tres horats fabricades damb husta bona. Atau madeish, era tararòta ei hèta d'un tuèu cuert e gròs de canha d'enter quate e sèt horats. Fòrça semblant ei eth còrn d'Aran, hèt de saüquèr damb ua còrna qu'acreish era sua poténcia sonora. Eth bot d'Aran a un tuèu de sies horats e er espieule caladi en còth d'un bot de pèth e ath delà un tuèu-vuet tà bohar laguens d'aguest. Tanben trobam eth clarin, er aboès, es còrnes, eth cargòlh, eth lumac de mar, es pihurs, es tuhères e es tutes.

DAMB ERA COLLABORACION DETH DEPARTAMENT DE PRESIDÉNCIA DERA GENERALITAT DE CATALUNYA E DETH CONSELH GENERAU D'ARAN

